

BESKYT FÆLLESSKABET – STOP KRIMINALITETEN

VEDTAGET PÅ SF UNGDOMS LANDSMØDE 2010

5

Der er blevet mere af den rå og personfarlige kriminalitet i det danske samfund i de senere år. På trods af, at den borgerlige regering har haft "lov og orden" højt på dagsordenen, er det blevet farligere at færdes på gaden. Det finder vi uacceptabelt.

10

SF Ungdom mener, at der bør gøres op med to herskende retninger inden for retspolitikken i dansk politik, hvis vi skal skabe en mere tryk hverdag for danskerne.

15

Vi vil *for det første* et opgør med højrefløjens ensidige fokus på hårdere fængselsstraffe. VKO har konsekvent svigtet, når det kommer til forebyggelse og rehabilitering. Hvis man vil beskytte fællesskabets interesser på langt sigt, er det helt afgørende, at man kan præsentere en stærk indsats for at få de kriminelle ud af deres løbebane og undgå, at der udklækkes nye forbrydere.

20

Vi vil *for det andet* et opgør med venstrefløjens berøringsangst over for sanktioner til forbrydere. Venstrefløjens har i årtier haft den bedste forebyggelses- og rehabiliteringspolitik, men har til gengæld haft kronisk uld i mund, når det kommer til at straffe dem, der overtræder reglerne. Hvis man vil beskytte fællesskabets interesser her og nu, er det helt afgørende, at man tør markere en klar konsekvens over for dem, der vælger at bryde lovgivningen. Vi er på venstrefløjens alt for ofte kommet til at fremstå som om vi tager forbryderens parti frem for ofrets.

25

Dette papir præsenterer SF Ungdoms alternativ til den førte kriminalitetsbekæmpelsespolitik. Vi mener, at en sammentænkning af sanktionerne over for forbrydere, rehabiliteringsindsatsen og forebyggelsesindsatsen er nødvendig. Vi ser ingen modsætning mellem "hårde" og "bløde" tiltag – straf og forebyggelse er derimod hinandens forudsætninger. Vi vil en mellemvej, hvor forebyggelse, konsekvente sanktioner og rehabilitering går hånd i hånd.

30

Konsekvens over for forbrydelser

35

Som folkesocialister tror vi på, at samfundet fungerer bedst som et stærkt fællesskab. For at dette fællesskab kan fungere, må vi have nogle fælles værdier og normer, der kommer til udtryk i samfundets lovgivning. Kriminalitet er et brud på fællesskabets interesser, og er derfor uacceptabel. Når der alligevel forekommer kriminalitet, er det nødvendigt at slå hårdt ned for at markere, at fællesskabet ikke tolererer brud på de fælles regler.

- 40 Vi skal ikke være berøringsangste overfor at markere en grænse for, hvad man kan tillade sig over for fællesskabet. Konsekvens er nødvendig, hvis vi skal have de kriminelle pillet ud af deres miljø og ind i en ny løbebane.
- 45 Det giver altså mening at straffe forbrydere – ikke ud fra et hævnmotiv, men fordi vi skal beskytte fællesskabets interesser, undgå selvtægt og fordi hårde forbrydere skal fjernes fra gaden så de kan blive resocialiseret og indgå i fællesskabet på ny. Et samfund hvor der ikke bliver taget hånd om forbrydelser bliver til et samfund, hvor lovløsheden hænger, og vi går ikke ind for et lovløshedens samfund – tværtimod vil vi et stærkt fællesskab
- 50 **Det personlige ansvar**
Som individ fødes man ind i en række sociale strukturer, der bestemmer rammerne for ens liv. Disse strukturer udstyrer individet en bestemt social baggrund at handle på baggrund af, men det vil til enhver tid være individet selv, der træffer sine valg.
- 55 Når man begår en bestemt kriminel handling, er det ikke "samfundets skyld", men det er snarere udtryk for et personligt valg i situationen. Et valg som har konsekvenser for ofrene, konsekvenser for fællesskabet.
- 60 Masser af faktorer kan forklare, at raske folk begår kriminalitet, men årsagsforklaringerne skal vi bruge i vores forebyggelses- og rehabiliteringsindsats, og ikke som undskyldning for den kriminelle handling.
- Asocial adfærd skal straffes**
- 65 Den borgerlige regering og Dansk Folkeparti har i mange år betragtet hårdere straffe som et mirakelmiddel. Det er det ikke. SF Ungdom er tilhængere af princippet om, at en straf skal være proportionel med den kriminelle handling, der ligger til grund for straffen. Netop derfor findes der også områder, hvor det er fornuftigt at ændre strafferammen.
- 70 Der bør for eksempel ikke gives rabat til bestemte former for vold, alene på baggrund af et tæt forhold mellem voldsmanden og offeret - sådan som det i dag er tilfældet med for eksempel husspektakler.
- 75 Økonomisk kriminalitet snyder fællesskabet til fordel for den enkeltes vinding. Det er asocialt og uacceptabelt. Strafferammen og strafudmålingen har en afskrækkende effekt på de formueforbrydelser, der er planlagte. Derfor skal eksempelvis skattesvig eller underslæb straffes hårdt. Desuden skal der sættes flere ressourcer af, så denne form for kriminalitet kan blive opdaget.
- 80 Bilister, der bringer andres liv i fare, må samfundet heller ikke være bange for at sætte en stopper for. Vi skal som samfund eksempelvis sikre, at mennesker der har fået frataget kørekortet og alligevel kører bil straffes hårdere.
- Genoprettende ret**
- 85 Fængselsstraffe løser dog ikke i sig selv alle problemer, da dømte ofte forsætter den kriminelle løbebane efter fængselsophold. Derfor bør vi også tænke i nye baner, der kan ændre den kriminelles adfærd på lang sigt. I SFU, ligesom i SF, tror vi på at genoprettende ret er en af vejene frem. Det går ud på at forsøge at udbedre den skadeslidtes skader, frem for gammeltestamentligt at slå skadevolderen oven i hovedet.
- 90 Genoprettende ret er i særdeleshed relevant i forbindelse med ungdomskriminalitet begået af 12- til 18-årige af mindre grov karakter, men bør selvfølgelig også bruges andre steder, hvor det giver mening. Her er det afgørende at de unge oplever mærkbare konsekvenser for deres overtrædelser, der stiller dem til ansvar – og opdrager dem til at forpligte sig overfor fællesskabet.

95

Eksempler kunne være brug af konfliktråd, hvor forbryderen indgår i dialog med ofret og dermed får indblik i hvordan vedkommendes kriminelle handlinger har konsekvenser for andre, mægling der resulterer i samfundstjeneste eller som tillægsstraf krav om at man skal reparere det man har ødelagt, eksempelvis nedvaskning af graffiti eller genopførelse af det, der er begået hærværk mod.

100

Rehabilitering

105

Hvis vi på sigt vil nedsætte kriminaliteten mærkbart, kan sanktioner over for de kriminelle langt fra løse problemet alene. Forskning viser, at alt for mange kriminelle vender tilbage til deres kriminelle løbebane efter udstået straf. Det er naturligvis uhensigtsmæssigt. Derfor må det danske samfund også prioritere en stærk indsats for at få forbryderne ud af deres løbebane og tilbage på rette spor.

Fængselsvæsnet – reproducerende eller rehabiliterende?

110

I dag fungerer fængselsvæsnet til tider næsten som en forbryderskole. Alt for mange kriminelle bruger deres fængselstid på at knytte nye kontakter i det kriminelle miljø og alt for få på at komme ud af deres kriminelle løbebane og få startet et nyt liv. Det skal der laves om på.

115

De fleste danske fængsler er utroligt forældede. SF Ungdom mener, at der bør investeres i omfattende renoveringer såvel som nybyggeri inden for fængselssektoren. Fængslerne skal ikke bare være "forbryderopbevaring", men derimod udgøre kvalificerede fysiske rammer for god rehabilitering.

120

Der må fra statens side også investeres i mere mandskab i fængslerne. Som det er i dag er fængselsfunktionærerne for få og for pressede. Dette giver en anspændt og ubehagelig atmosfære i fængslerne, som både skader indsatte og ansatte.

125

Samtidig skal den enkelte indsatte tilbydes individuelle resocialiseringsforløb, som kan indeholde uddannelsesmuligheder, psykologhjælp, erhvervsvejledning og -praktik samt tilbud om diagnosticering og udarbejdelse af behandlingsplan i forhold til eventuelle psykiske sygdomme og mentale handicap som for eksempel ADHD. Deltagelse i resocialiseringsforløbet skal give mærkbart højere økonomisk gevinst end at arbejde i fængslerne.

Resocialiseringen stopper ikke ved fængselsporten

130

Resocialiseringsforløbet skal følges op under eventuel prøveløsladelse og efter, at man har udstået sin straf. Løslades den indsatte før tid, aftales en række forpligtelser i forlængelse af resocialiseringsplanen. For eksempel kan man forpligte sig på at færdiggøre sit uddannelsesforløb, sin erhvervspraktik eller lignende. Ved brud på forpligtelsen pålægges forbryderen at udstå den resterende del af sin straf.

135

Staten bør tilbyde en række understøttende tiltag: Psykologhjælp, genhusning, studievejledning, erhvervsvejledning, supplerende uddannelses tilbud og formidling af frivilligt arbejde.

140

Førstegangskriminelle, der er dømt for mindre forbrydelser og har gennemgået et resocialiseringsprogram med succes skal kunne få rensat deres straffeattest. Ligeledes bør muligheden for at nedskrive den dømtes sagsomkostninger undersøges, for ikke at tvinge en dømt tilbage i kriminalitet efter fængselsopholdet for at kunne betale sin gæld til staten.

145

Forebyggelse

Hvis vi på langt sigt skal have nedbragt kriminaliteten, er det mest afgørende at undgå, at folk overhovedet kommer på galt spor. Derfor spiller forebyggelsesindsatsen naturligt en helt afgørende rolle i vores indsats imod kriminalitet i samfundet.

150 **Ulighedsbekæmpelse**
Statistikken viser, at socialt og økonomisk belastede mennesker, såvel etniske danskere som indvandrere, begår mere kriminalitet end gennemsnittet. Den sociale arv er en del af grunden til, at mange svagtstillede havner i kriminalitet, og en oplagt måde at mindske kriminaliteten på er derfor at mindske uligheden i samfundet. Ligeledes må der rettes op på regeringens asociale og fejlslagne integrationspolitik, for at sikre alle indvandrere bliver en velfungerende del af samfundet.

Fællesskabet som opdrager

160 Kriminalitet har ofte rod i massive sociale problemer og svigt i hjemmet. Derfor skal der sættes tidligt ind, når man kan se en uheldig udvikling hos børn og unge. Samfundet har både ret og pligt til at træde til med den opdragelse, de unge ikke får med hjemmefra. Unge ballademagere skal lære at opføre sig ordentligt – samtidig med de hjælpes til at få en bedre fremtid.

165 De første til at se, når det går skævt, er ofte skolerne. Disse skal derfor have de nødvendige bemyndigelser til at skride ind og hjælpe, hvilket også indebærer klare konsekvenser over for uacceptabel opførsel. De unge, der kommer på vildspor, skal opdrages til at anerkende deres personlige ansvar overfor fællesskabet. Det sker ikke igennem sænkelse af den kriminelle lavalder, men ved en helt ny tilgang til unge mellem 12 og 18 år på vej ud i kriminalitet.

170 Der skal sættes ind med sociale sanktioner, der målrettet fokuserer på at opdrage den unge og vise at ballade koster. Det kan fx være, at man efter aftale med butiksindehaveren hjælper til i den butik man har bestjålet, at man i en periode må lide væsentlige afsavn. F. eks. ved midlertidig konfiskation af knallerter, eller udsættelse af tidspunktet for hvornår der kan tages kørekort, påbud om at udføre fritidsarbejde, hvor lønnen i første omgang går til at kompensere for en påført skade samt mandsopdækning eller krav om at indgå i mentorordning. Dette hører nødvendigvis sammen med et stærkt SSP-samarbejde.

180 Det er ikke indsatser målrettet hårdkogte kriminelle, men sanktioner der skal forhindre, at småkriminalitet blandt de helt unge bliver det første skridt i en livslang kriminel karriere. Udover en fast og kærlig pædagogisk indsats fra skolens side, er et stærkt forældresamarbejde, der skaber fællesskab i og omkring klassen nødvendigt. Vores folkeskole skal være normsættende – stærke værdier for opførsel og klare forventninger til elever og forældre er afgørende. Desværre lider skolernes økonomi under VKO-regeringens nedskæringer, og der er derfor sjældent ressourcer nok. Det skal der rettes op på.

Børn og unge skal også have gode muligheder for at dyrke interesser og hobbyer sammen med andre børn og unge, og derfor skal fritidsklubber og ungdomsklubber styrkes.

Politiets indsatsområder

190 Den politiske prioritering af politiets arbejde har været forkert. I stedet for at håndhæve lømmelpakken og være massivt tilstede på Christiania, burde fokus være på kvindehandel og uddannelse af politibetjente til at håndtere de særlige problemer, som opstår i forbindelse med bandekrigen.

195 Et tilstedeværende nærpolti er især i belastede boligområder helt afgørende for at sikre ro og orden. Regeringens politireform lader desværre til at have virket stik imod hensigten, og i stedet for mere politi i gaderne har vi fået bureaukrati og økonomisk kaos.

200 SF Ungdom ønsker et synligt politi i nærområderne for at skabe tryghed og gribe hurtigt ind mod kriminalitet. Til gengæld kræver vi også, at der kommer styr på roderiet i politiets bogholderi. Staten skal naturligvis betale, hvad det koster, men det nytter ikke, at politiet kommer og beder om ekstrabevillinger i tide og utide.

205 Samtidig er det helt afgørende for os, at vi værner om den danske retsstat. Regeringen er med
sin lømmelpakke klart ude på et sidespor, og et resultat så vi for eksempel ved de uhørte
masseanholdelser under den fredelige klimademonstration i december 2009. SF Ungdom
holder fast i, at man er uskyldig indtil andet er bevist, og vi vender os imod tendensen til at
210 visse myndigheder og politikere ser stort på retsprincipperne. Aflytninger af borgere uden
forudgående dommerkendelse hører for eksempel ingen steder hjemme i en retsstat.

Beskyt fællesskabet

Kriminalitetsbekæmpelse handler om at skabe en mere tryk hverdag for borgerne. Vi ved, at
hverken straffe eller forebyggelse kan fjerne kriminaliteten alene, og derfor vil vi forsøge at
215 finde en balance mellem den borgerlige regerings tro på hårdere straffe som en mirakelkur,
der kan løse alt, og troen på, at alle problemer kan løses ved at sidde i en rundkreds og tale
om tingene.

Vi har i dette papir skitseret et moderne socialistisk bud på retfærdig og effektiv
220 kriminalitetsbekæmpelse i Danmark. Vi nægter at lade asociale individer modarbejde vores
fællesskab – og vi nægter at tro på, at de ikke kan blive en del af det.